

שיחת השבוע

בגליון החגיגי

ברכות / טורים

הנער שחיכה ל-1000

ילד שמנת מרעננה
גילה את היהדות
דרך העלון

המשפחה שהתחברה

עלון שהגיע בדואר
לבית המשפחה
בקרית-אטא

הנירולוג שהציץ סיפור ההתקרבות של הד"ר יקיר קאופמן

גילוי בבית הכנסת צמד דפים שמצאה סיוון רהבמאיר בהרצליה

היכנסו לצירת קשר עם בית חב"ד הקרוב אליכם

chabadisrael.co.il

חב"ד ישראל >> הכתובת שלך לכל עניין יהודי

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	בארשבע	אילת	ניו-יורק
18:40	19:02	18:53	19:01	18:57	19:35
19:58	20:01	20:01	19:59	19:57	20:39

פרקי אבות פרק ב'

**שבת, ישראל,
קרם והזמנים**

להרגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

המפעל הזה, בעזרת הציבור שגם הוא משתתף ותומך.

זה המקום לעודד את הציבור להיות שותפים בהפצת העלון על-ידי מימון העלות הכרוכה בהזמנת כמויות נוספות של עלונים, והבאתם ליישובים ולקהילות שעדיין אינם זוכים לקבלם. אנא פנו אל בתי חב"ד והציעו את עזרתכם, וזו תתקבל בהערכה ובתודה.

הוקרה לכותבים

במרוצת השנים התחלפו מקצת הכותבים בעלון, אבל הרב יוסף גינזבורג, הרב האזורי בעומר, מלווה אותנו במדורו ההלכתי, מהגיליון הראשון, ואינו חוסך טרחה ועמל להשיב על השאלות ולהגיש הלכה מבוררת לציבור. יאריך ה' ימיו בטוב ובנעימים, מתוך בריאות נכונה ורוב נחת.

גם כותב מדור 'מן המעיין', הרב אליעזר ברוד, רבו של כרמי יוסף וחבר מועצת הרבנות הראשית, מלווה אותנו כמעט מן ההתחלה. עימו כותב מדור 'חיים יהודיים', מנחם כהן, שמפגיש אותנו מדי שבוע עם אנשים חדשים ומעניינים. מעבד שיחת הרבי, לוי שייקביץ, שגם מגיש בטוב טעם את דבר התורה ו'מה רבו מעשיך ה' במדור הילדים. מנחם שייקביץ, כותב 'מעשה שהיה', שמתאמץ לדלות עוד ועוד סיפורים, מכל שבטי ישראל ומכל הזמנים.

תודה למעצבים, ובראשם אליעזר מרגליות, למאיירים, לעוסקים בהדפסה ובמלאכה הקשה של האריזה והמשלוח לכל חלקי הארץ. כולם יחד שותפים לשמחה הגדולה של גיליון ה-2000. ייתן ה' שנוסיף להגיש לכם מדי שבוע עוד עלון גדוש באור רענן של תורה וחסידות, אמונה וביטחון, עידוד ותקווה.

נישא תפילה אל אבינו שבשמיים שלא תצא חס ושלוש תקלה מתחת ידנו. שנוכל תמיד להביא רוח של התחזקות להמוני בית ישראל, ושבקרב נזכה לבשר בגליונו על הגאולה האמיתית והשלמה, על-ידי משיח צדקנו.

שותפים רבים להצלחה

גיליון חגיגי זה הוא ההזדמנות להודות לקוראים הנאמנים, למפיצים המתנדבים, לשלוחים המסורים, לצוות הכותבים ולכל המסייעים

העולם בימינו מאוד דינמי, משתנה. השאיפה היא להחליף ישן בחדש. במציאות זו, להתמיד בהוצאת עלון שבועי, בעל קהל קוראים נאמן, לאורך אלפיים גיליונות, כמעט ארבעים שנה – אין זה דבר של מה בכך.

להצלחה זו שותפים רבים, אבל בראש ובראשונה הננו מבקשים להודות לכם, הקוראים. אתם העושים את העלון מבוקש כל-כך, כשאתם נהנים ממנו, אוהבים לקרוא אותו, וכשאתם ממחרים לקחת אותו עימכם לביתכם ולחלוק אותו עם כל המשפחה. על כך תודה!

הצטרפו והיו שותפים

תודה לבבית מגיעה למפיצים הרבים, הפועלים בהתנדבות להפיץ את העלון בסביבתם. שבוע אחרי שבוע הם באים לקבל את חבילת העלונים המחכה להם, ומעבירים אותם לייעדם. בשבועות האחרונים חשפנו בעלון כמה וכמה מאותם מפיצים, אנשים מן השורה, שעושים את המלאכה במסירות ובאהבה. אין מילים להודות לכם ולהוקיר את פועלכם, ובוודאי הקב"ה ישלם לכם כגמולכם הטוב.

להוקרה מיוחדת ראויים השלוחים, מנהלי בתי חב"ד ברחבי הארץ, המזמינים את העלונים ודואגים למימון עלותם. רבים רואים את העלונים מחולקים חנים בבית הכנסת, ואינם יודעים שמישהו שילם עליהם בדרך. הלוואי שהיה אפשר לשלוח את העלונים לכל דורש ללא תשלום. אלא שעלות הדפסת העלונים בתפוצה אדירה שכזאת גבוהה מאוד, והשלוחים הם המסייעים לקיים את

שולחן שבת

מעובד על-פי שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

עיבוד: לוי שייקביץ

תיקון עלידי ציפורים המפטפות

כחלק מטהרת המצורע, התורה מצווה: "וְלָקַח לַמַּטְהָר שְׁתֵּי צִפֹּרִים חַיֹּת טְהוֹרוֹת, וְעֵץ אֲרֹז, וְשָׁנִי תוֹלַעַת זָאֵב". רש"י מבאר: "חיות – פרט לטריפות; טהורות – פרט לעוף טמא".

דברי רש"י מעוררים כמה תמיהות: כשהתורה אומרת שיש להביא 'ציפורים חיות', ברור שאין הן טריפות. רק לאחר שחיתתו יכולים לבדוק את איבריו הפנימיים של בעל-החיים ולוודא שאינו טריפה. איך אפשר לדעת שהציפורים אינן טריפה, בשעה שאת הציפור החיה יש לשלח "על פני השדה"?

מן המעיין

כמעשי מרכבה

כשחסידיים יושבים בצוותא ומספרים מעשי צדיקים, רואים זאת לפני השם יתברך כאילו הם יושבים ולומדים מעשה מרכבה.

(הבעש"ט)

בדרכו של הקב"ה

שני מחברי ספרים התייצבו לפני רבי ישראל מרוז'ין. אחד חיבר ספר חידושי תורה והשני ליקט סיפורי חסידים. קיבל הצדיק תחילה את מחבר ספר הסיפורים, והסביר: "אף הקב"ה הקדים את סיפור בריאת העולם למצוות התורה".

כוח לעורר

העולם אומר שסיפורי מעשיות הם תרופה לשינה, ואני אומר שמעוררים בהם בני-אדם מתרדמתם.

(רבי נחמן מברסלב)

שכל לשמוע

צריך להיות בר-שכל כדי לדעת כיצד לספר מעשה, אך דרוש שכל רב יותר כדי לדעת כיצד לשמוע סיפור מעשה.

(הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

הדגשה תמוהה

גם ההסבר ש'טהורות' בא לשלול "עוף טמא" לכאורה מיותר. ברור לגמרי ש'טהורות' הן בעלי-חיים טהורים. ובכלל, האם הייתה חסרה הבנה בפשוטו של מקרא אילולא כל פירושו של רש"י? אלא שאכן, למקרא הפסוק מתעוררת תמיהה גדולה – מדוע התורה מדגישה בקרבנו של מצורע דווקא שהציפורים צריכות להיות חיות טהורות, והלוא כל הקרבנות באים מבעלי-חיים שאינם טריפה וכמובן טהורים, וה'כן חמש למקרא' כבר למד זאת בפרשיות הקודמות?

התלהבות שלילית

תמיהה זו מיישב רש"י בהסבר שהוא מביא בהמשך שהצורך ב"חיות טהורות" הוא "לפי שהנגעים באים על לשון הרע, שהוא פטופטי דברים". בלשון הרע יש שני מרכיבים בעייתיים: ראשית, הדיבור הבלתי-רצוי, דיבור טמא; ושנית, היותו 'פטופטי דברים' – דברים שנאמרים מתוך להט והתלהבות, ועד שהוא גורם "להבדיל בין איש לאשתו ובין איש לרעהו". אין זה דיבור חדי-פעמי אלא דיבור שחוזר ונשנה וגורם פירוד לבבות.

כדי לתקן זאת "הוזקקו לטהרתו ציפורים

שמפטפים תמיד בצפצוף קול". בזה יש שני הפרטים הנזכרים לעיל: כנגד הדיבור הטמא יש דיבור טהור, המרמז בצפצוף של הציפורים ובטהרתן; וכנגד ההתלהבות שבדיבור – גם הדיבור הטהור צריך להיות בחיות ובהתמדה – "שמפטפים תמיד". דבר זה בא לידי ביטוי בציפורים 'חיות ולא טריפות', שכן ציפור טריפה אינה מסוגלת לצפצף תמיד בצפצוף וקול.

תיקון שחודר עמוק

ועדיין אפשר להקשות מדוע רש"י נכנס לעניינים של רמזים וכוונות נסתרות, בשעה שעניינו לפרש את פשוטו של מקרא. ובכן, טהרת המצורע מתאפיינת במרכיבים החריגים שלה – שילוח ציפור, לקיחת עץ ארז ואזוב ושני תולעת. ומכיוון שהטהרה איננה על-שכלית, שהרי כתוב "זאת תורת המצורע" ולא "זאת חוקת המצורע", הרי שנדרש הסבר כיצד טהרת המצורע היא התיקון להתנהגות שגרמה להופעת הצרעת.

מזה יש ללמוד עד כמה נדרשת זהירות מלשון הרע, שלא לומר דבר בלתי-רצוי על אדם מישאל (אף-על-פי שהוא אמת). ואם מישוה נכשל חס ושלום בחטא זה, יש להשתדל לפעול לטהרתו, ועד לטהרה שחודרת לכל פרטי מציאותו.

(תורת מנחם תשמ"ו, כרך ג, עמ' 55)

אמרת השבוע

לומר בשם אומר

רבי ישעיה פיק, המכונה 'ברלין', אב בית הדין בברסלוי (ורוצלב) שבפולין, ראה כי מחבר ספר העתיק בספרו חידוש מספר אחר, בלי לציין את מקורו.

אמר על כך בחיוך: שלמה המלך אומר "אַל תִּגְזֹל דָּל... וְאַל תִּדְכֹּא עֲנִי בְשַׁעַר" (משלי כב,כב). מה הקשר בין שני חלקי הפסוק?

אלא נאמר בספרי: "אל תגזול דל – זה הגונב דברי תורה ומעתיקם בשמו ולא בשם אומרו". אדם העושה כן, לא די שהוא 'גוזל דל' ולוקח מהמחבר המקורי את הזכות על חידושו, אלא גם מעכב את הגאולה, כי האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, והגונב את חידושו של הזולת, בהימנעותו מלומר דבר בשם אומרו, מעכב את הגאולה.

בזה הוא גורם שמישי צדקנו נאלץ להתעכב עוד בשער העיר, כמאמר הגמרא (סנהדרין צח,א) שהמשיח יושב בשער העיר בין עניים סובלי חולאים. על כן מוסיף שלמה המלך ומזהיר: "ואל תדכא עני בשער" – לגרום ל'עני', למשיח, לשבת מדוכא בשער.

ברוכים הבאים ללב של חב"ד

ליווי אישי והדרכה למבקרים באוהל הרבי ובמרכז חב"ד העולמי 770 בני יורק

לפרטים והרשמה כנס לאתר חב"ד ישראל או שלחו הודעה לואצאפ: 051-5415770

גאולפדיה

מנחם ברוד

האם המשיח נמצא ברומא?

פְּתַחַה שֶׁל רוֹמָי. הגמרא (סנהדרין צח,א) מספרת כי רבי יהושע בן-לוי מצא את אליהו הנביא ושאל אותו: מתי יבוא משיח? ענה לו אליהו: לך ושאל אצלו. שאל רבי יהושע: והיכן הוא יושב? ענה אליהו: בפתחה של רומי. הוסיף רבי יהושע ושאל: ומה הם סימניו? השיב אליהו: הוא יושב בין עניים סובלי חולאים. הללו מסירים את תחבושותיהם בבת אחת וחוזרים וחובשים אותן, ואילו המשיח מסיר תחבושת, חובש אותה, ואחרי-כך מסיר את השנייה והשלישית וכו'. זאת, כדי שאם ייקרא לבוא, לא יתעכב לרגע.

האומנם המשיח נמצא בפתחה של רומא? המהר"ל מפראג (נצח ישראל פרק כח) מבהיר שאין לפרש את הסיפור במשמעותו המוחשית: "אין כאן דבר

מוחש... כי דברי חכמים (הם) מצד עניין המופשט מן הגשמ". זה לבוש סיפורי, שטומן בתוכו את סודו של המלך המשיח.

מבאר המהר"ל, שכאשר אליהו אמר לרבי יהושע שישאל את שאלתו אצל המשיח, כוונתו הייתה שיתעלה ויתחבר עם דרגתו של המשיח. שאלו רבי יהושע: היכן הוא יושב? כלומר, מה דרגתו הרוחנית של המשיח. על כך השיב אליהו שהמשיח יושב "בפתחה של רומי".

פתח הוא הנקודה שבה הבית מסתיים. "פתחה של רומי" זו הנקודה שבה מלכות רומי שוקעת ונופלת – נקודת שקיעתה של מלכות אדום, המלכות הרביעית והאחרונה. נמצא שזריחתו של המשיח היא בנקודה שבה מתמוטטת ומסתיימת מלכות אדום.

מפיצים באהבה

הרב ישראל גולדברג

שליח חב"ד בשכונת רחביה, ירושלים

ליד בתי חב"ד בשכונה פועלים שני דוכנים של חלוקת 'שיחת השבוע', 24 שעות ביממה. יהודים מכל הסוגים נהנים ממנו

סובלים מאקדמה / פסוריאזיס / גרד שלא עובר / יובש / מחלות עור אחרות? האם שמעתם על הפטנט הישראלי מִיבִיוֹם?

די לסבול! יש פרוביוטיקה חדשנית לעור! שירות לקוחות: 058-5554181 | להזמנת נאטר: www.mibiome.co.il

חדש! טרום פרוביוטי סבעי לפני פורמולה מוגנת בפטנט בינלאומי המיקרוביום שלך שוב צעיר ונעשה נחמי השקה לזמן מוגבל. זמין באזור גלבץ

מה עושה את הסוס שלנו ייחודי? צמצום קטטים • תומך בשיקום המיקרוביום של העור • 98% מרכיבים סבעיים, ללא מים או חומרים סינתטיים • מעניק לחות ממושכת וגמישות סבעית • נספג במהירות, מתאים גם לעור רגיש •

לרשימת בתי מרקחת וחנויות טבע ברחבי הארץ: mibiome.co.il/points-of-sale

"במנהג

אני באלה

טנא מלא ברכות

לעורכי וקוראי 'שיחת השבוע'

לרגל צאת גיליון ה-

2000

שמהדהד ומחזק את האמונה והביטחון של כלל ישראל

שנזכה להמשיך יחד לשגשג בביטחון

לוחי אפן, וצוות 'אפן בסד'

077.444.7777 | basad.co.il

ביטוח ופיננסים למגזר החרדי

לוח יומי ללימוד הרמב"ם	ג' פרקים ליום	ש"ק	פרק אחד ליום
לוח יומי ללימוד הרמב"ם כתקנת הרבי מליובאוויטש	ג' פרקים ליום	ש"ק ה' קידוש החדש פרק י"ד א' פרק ט"ז ב' פרק יח"ט ה' תענית פרק א ג' פרק ב"ד ד' פרק ה' מילה פרק א"ב ה' פרק וז. ה' אישות פרק א ו' פרק ב"ד	פרק אחד ליום
ה' אייר - י"א אייר	להאזנה לשיעורים היומיים הכנסו לאתר: 'האזיננו' נט		

מעשה שהיה

מנדי שייקביץ

מכישרון הכתיבה לגילוי הנשמה

זה היה במוצאי ראש השנה תשל"ז (1976). בהתוועדות בבית מדרשו של הרבי מליובאוויטש ישב אורח מפתיע – הסופר נתן ילין־מור.

בצעירותו היה אחד משלושת מפקדיה של מחתרת לח"י, לצד יצחק שמיר והד"ר ישראל אלדד. לאחר קום המדינה עמד בראש 'רשימת הלוחמים' ונבחר לכנסת. ואולם בהמשך פנה לצד השמאלי של המפה הפוליטית, ונעשה פעיל שמאל רדיקלי.

יום אחד קיבל פנייה מעורך העיתון 'אלגמיינער זשורנאל', עיתון ביידיש, שיצא לאור בארצות־הברית. המייסד והעורך, ר' גרשון יעקובסון, חסיד חב"ד, ביקש מילין־מור לכתוב טור קבוע. מובן שהכיר את דעותיו, אך סבר שדווקא הן יעוררו עניין בקרב הקוראים ויגררו תגובות, דבר שייטיב לעיתון. ואכן כך היה, וטוריו עוררו פולמוסים סוערים.

בשנת תשל"ז שהה ילין־מור בניו־יורק, ויעקובסון הזמינו להיות אורחו בימי החג. לקראת סוף היום השני הציע לאורחו לבוא עימו להתוועדות של הרבי. הסופר תהה: "האם לא יטרפו אותי שם?". המארח השיב לו שלא ידאג.

לאחר ההתוועדות נהג הרבי למזוג מגביע ברכת המזון וההבדלה מעט יין לכל אחד ואחד מהנוכחים, במעמד שפנה 'כוס של ברכה'. כאשר יעקובסון הציג את אורחו, הביט בו הרבי במאור פנים ואמר: "זה אתה?!" הרבי המשיך ואמר: "את העובדה שאינך ירא מדעתם של בני־אדם אני יודע, אבל מה באשר ליראת שמיים?".

"חושבים", ענה ילין־מור במילה אחת. "על מה יש לחשוב?", שאל הרבי בחיוך רחב.

ילין־מור סיפר כעבור זמן כי לא רצה לפתוח ויכוח על אמונה, והסתפק ברמז: "שיהיה כמו הברדיצ'ובר". הוא התכוון לסיפור על רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, שראה יהודי מעשן בשבת והעיר לו שאולי אינו זוכר ששבת היום. האיש

השיב שהוא זוכר. "אולי שכחת שאסור לעשן בשבת", ניסה רבי לוי־יצחק. היהודי השיב שעל אף ידיעתו את האיסור הוא מעשן בכל־זאת. נשא רבי לוי־יצחק את עיניו למרום ואמר: "ראה, ריבונו של עולם, יהודי – אף־על־פי שהוא מחלל שבת, מקפיד לְדַבֵּר אמת".

הרבי הבין מייד את כוונתו והגיב: "ההבדל הוא, שרבי לוי־יצחק לימד זכות על יהודי שני, ואילו אתה מדבר על עצמך...".

ילין־מור סיפר אחר־כך שהתרשם מאוד מתגובתו של הרבי, שנגעה לליבו. הרבי הוסיף ואמר: "מכיוון שאתה סופר, עליך להמשיך בכתיבה שלך".

"חושבים", ענה ילין־מור. "על מה יש לחשוב?", שאל הרבי (צילום: JEM)

"הנני מרגיש שימי ספורים", כתב נתן ילין־מור לעורך, והוסיף כי הוא משגר אליו כתבה בשני המשכים. "אבקשך שהכתבות יפורסמו רק לאחר שכבר אהיה בעולם האמת"

ילין־מור הופתע: "הרבי קורא את הטורים שלי?!" "כן", השיב הרבי, "אף־על־פי שאיני מסכים עם העמדות המובעות בהם. אך מאחר שבורכת בכישרון כתיבה, עליך להוסיף לכתוב. אינך יכול להשאיר את הטור שלך ריק".

באותם ימים הוציא לאור ילין־מור את ספרו 'לוחמי חירות ישראל'. בו בתשרי שוב בא אל הרבי ומסר לו את ספרו. הרבי הודה לו ושאל: "האם אתה זוכר את מה שדיברנו במוצאי ראש השנה? ודאי לא תגרום לי להיכשל בחטא".

"איך אני יכול לגרום לרבי להיכשל בחטא?", נדהם ילין־מור.

"חטא", השיב הרבי, "הוא כשאדם מדבר דברים בטלים, שאין בהם תועלת. דיברנו שלא תשאיר את הטור שלך ריק. אם לא תעשה כן, תגרום לי להיות מי שמדבר דברים בטלים". ילין־מור הופתע שוב והדברים השפיעו עליו עמוקות.

כעבור כשלוש שנים, בשנת תש"מ (1980), חלה במחלה סופנית. יכולתו לכתוב נחלשה. חמישה שבועות לפני פטירתו שיגר מעטפה ליעקובסון.

"הנני מרגיש שימי ספורים", כתב לעורך, והוסיף כי הוא משגר אליו כתבה בשני המשכים. "אבקשך שהכתבות יפורסמו רק לאחר שכבר אהיה בעולם האמת". כעבור זמן נפטר, ויעקובסון פרסם את הכתבות.

תחילה הסביר ילין־מור לקוראים מדוע ביקש לפרסם את הדברים רק אחרי פטירתו: "בשכבי על מיטת חולי הנני עושה חשבון נפש מחיי ומפעולותיי", כתב. "הנני חושב כיצד אעמוד לפני כיסא הכבוד ואיזה תירוצי אתן לבורא העולם על החטאים שחטאתי, והרי אין איש בארץ אשר לא יחטא. אני מקווה שכתבות אלה, שיתפרסמו לאחר פטירתי, יהיו מליצות יושר בעדי".

בהמשך מתאר ילין־מור את כל תחנות חייו, ומספר בפירוט וברגש רב על החוויה שלו, כמי שבא מבית 'מתנגדי', להיות בהתוועדות של הרבי ולשוחח עימו, ועל הנקודה היהודית שהתעוררה בתוכו. "אני חושב שבזכות האור הזה עוד אצא מהתהום... זה אור הנשמה של מנהיג ישראל וקדושו, רבי מנחם־

מענדל שניאורסון".

"כתיבתו מלאה אהבה לרבי, וניכר שהוא בעל נשמה עמוקה", מעיד הרב סימון יעקובסון, בנו של ר' גרשון, שהיה עד לדברים בשעת מעשה. "הכתבות האחרונות האלה היו שונות מאלה שכתב בעבר. הוא מסיים אותן במסר של תקווה. החוויה הזאת אצל הרבי החזירה אותו בחזרה לנשמתו. הרבי נגע בנקודה נסתרת בתוכו, שבה היה יכול למצוא בחזרה את הגאון היהודי שבו".

(על־פי הכתבות של ילין־מור, ועדותו של הרב סימון יעקובסון ב-JEM)

רציתי לשאול

לצורך הכרת היהדות, האם אפשר להסתפק בקריאה בספרים או שיש צורך בלימוד מפי רב?

במילה 'תורה' עצמה יש רמז לשני המרכיבים, כי 'תורה' בגימטריה 'בכתב בעל־פה' (611). כך התורה ניתנה – תורה שבכתב ותורה שבעל־פה.

בהקדמה לספר התניא המחבר מקדים ש"אינה דומה שמיעת דברי מוסר לראייה וקריאה בספרים". הוא מציין חסרונות שיכולים להיות בלימוד מתוך ספרים לעומת קשר ישיר בין תלמיד לרב.

למשל, בקריאה אין ערובה שהקורא יבין נכון את הדברים, ואין מי שיוכל להעמידו על האמת. כמו־כן, ייתכן שדברים שמעוררים את ליבו של אדם אחד, לא ייגעו בנפשו של מישהו אחר. זה היתרון בלימוד עם רב, שהתלמיד יכול

הלכה למעשה

הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

שאלה: במדור ההלכתי מוצגות פעמים רבות דעות שונות. איך אני אמור להתנהג בפועל?

תשובה: רב קהילה מורה בדרך כלל הלכה אחידה לבני קהילתו, מפני שבני הקהילה קיבלו אותו עליהם לרב ופוסק. לכן בסמכותו להכריע בעבורם בין הדעות ההלכתיות השונות, על־פי כללי הפסיקה המקובלים.

שונה הדבר במדור הלכתי המופץ לציבור הרחב. קהל הקוראים מגוון מאוד, ויש בו ספרדים ואשכנזים, חסידים וליטאים וכדומה, וצריך להציג לפנייהם את התמונה ההלכתית הרחבה.

מקובל מקדמת דנא שיש חילוקי דעות בין הפוסקים, וכמו־כן יש חילוקי מנהגים בין הקהילות. כך, למשל, נתקבלה (בדרך כלל) פסיקתו של הרמב"ם בקהילת תימן, של הבית יוסף בקהילות הספרדיות, ושל הרמ"א בקהילות האשכנזיות.

עם הרב אלתר־אליהו הכהן פרידמן שליו הרבי לצפת, סופר, מרצה בכיר בסמינר 'בית חנה'

לשאול ולברר אם הבין נכון, וגם הרב יכול לכוון את דבריו לאופיו ולתכונת נפשו של התלמיד.

אך רבנו הזקן מחליט בכל־זאת לכתוב ספר, והוא רומז ליכולתו של ספר להגיע להמונים, דבר שאינו מתאפשר כל־כך כשהלימוד מותנה בקשר אישי. המחבר ממליץ לקורא למצוא בספר את התשובות לשאלותיו, "ולא ידחוק עוד ליכנס לדבר עימי ביחידות".

זה היתרון של ספר, ועוד יותר של דברי דפוס המופצים להמונים, שבאמצעותם מגיעים דברי התורה והחסידות לציבור עצום, מזכים את הרבים ומציתים אור בנשמותיהם. יש גם מעלה במילה הכתובה, המוגדרת, שאפשר לעכל אותה ולחזור עליה שוב ושוב.

עם זה, אין להסתפק בקריאה בספרים ובפרסומים אחרים, אלא כדאי שכל אחד ואחת ימצאו להם גם מסגרת מתאימה של שיעורי תורה הנמסרים מפי רב. כי עם כל המעלות של המילה הכתובה יש גם מעלות מיוחדות בתורה שבעל־פה, ביכולת לשאול, באפשרויות ההרחבה, בניואנסים בטון ובשתיקה שבין הדיבורים ועוד.

הלכה שאינה אחידה

על כל אדם לנהוג כפסיקת רבותיו וכמנהג קהילתו. אכן, אדם רשאי לעבור לקהילה אחרת, אבל אז הוא מקבל עליו את כל מנהגיה ופסיקותיה, לקולא ולחומרא.

כל קהילה חייבת להתייחס בכבוד הראוי לדעה הלכתית אחרת, ואף יש להתחשב בה לצורך הכרעה (ולכן כל רב חייב לדעת הן את דעת מרן הן את דעת הרמ"א!).

על פסקיו של רב שאינו שייך לקהילה, כתב בשו"ת אגרות משה: "אם יפסוק על דבר שהוא אסור מדינא, הרי כל אדם מחוייב לעשות כדן, וממילא מחוייבין לציית לו; אבל לעשות איסור חדש, לענוש או לתקן – אין בכוחו לעשות עליכם, כיוון שאינכם שייכים לקהילתו ולא מיניתם אותו לרב עליכם".

במדורנו הננו משתדלים להביא את הדעות והמנהגים העיקריים בשאלה הנדונה, וכל אדם ינהג למעשה על־פי הקהילה שאליה הוא שייך או ישאל את רבו.

מקורות: אבות פ"א מט"ז. ראה חולין מט, סע"ב. יבמות יג, ואילך. א"ח תסח, וש"ך יו"ד ס"ח ריד. שו"ת אגרות משה ח"מ ח"א ס"ח ב.

לרגל אלפי גיליונות חוסכים אלפי שקלים

2000
1999
1998
1997
1996
1995
1994
1993
1992
1991
1990
1989
1988
1987
1986
1985
1984
1983
1982
1981
1980
1979
1978
1977
1976
1975
1974
1973
1972
1971
1970
1969
1968
1967
1966
1965
1964
1963
1962
1961
1960
1959
1958
1957
1956
1955
1954
1953
1952
1951
1950
1949
1948
1947
1946
1945
1944
1943
1942
1941
1940
1939
1938
1937
1936
1935
1934
1933
1932
1931
1930
1929
1928
1927
1926
1925
1924
1923
1922
1921
1920
1919
1918
1917
1916
1915
1914
1913
1912
1911
1910
1909
1908
1907
1906
1905
1904
1903
1902
1901
1900
1899
1898
1897
1896
1895
1894
1893
1892
1891
1890
1889
1888
1887
1886
1885
1884
1883
1882
1881
1880
1879
1878
1877
1876
1875
1874
1873
1872
1871
1870
1869
1868
1867
1866
1865
1864
1863
1862
1861
1860
1859
1858
1857
1856
1855
1854
1853
1852
1851
1850
1849
1848
1847
1846
1845
1844
1843
1842
1841
1840
1839
1838
1837
1836
1835
1834
1833
1832
1831
1830
1829
1828
1827
1826
1825
1824
1823
1822
1821
1820
1819
1818
1817
1816
1815
1814
1813
1812
1811
1810
1809
1808
1807
1806
1805
1804
1803
1802
1801
1800
1799
1798
1797
1796
1795
1794
1793
1792
1791
1790
1789
1788
1787
1786
1785
1784
1783
1782
1781
1780
1779
1778
1777
1776
1775
1774
1773
1772
1771
1770
1769
1768
1767
1766
1765
1764
1763
1762
1761
1760
1759
1758
1757
1756
1755
1754
1753
1752
1751
1750
1749
1748
1747
1746
1745
1744
1743
1742
1741
1740
1739
1738
1737
1736
1735
1734
1733
1732
1731
1730
1729
1728
1727
1726
1725
1724
1723
1722
1721
1720
1719
1718
1717
1716
1715
1714
1713
1712
1711
1710
1709
1708
1707
1706
1705
1704
1703
1702
1701
1700
1699
1698
1697
1696
1695
1694
1693
1692
1691
1690
1689
1688
1687
1686
1685
1684
1683
1682
1681
1680
1679
1678
1677
1676
1675
1674
1673
1672
1671
1670
1669
1668
1667
1666
1665
1664
1663
1662
1661
1660
1659
1658
1657
1656
1655
1654
1653
1652
1651
1650
1649
1648
1647
1646
1645
1644
1643
1642
1641
1640
1639
1638
1637
1636
1635
1634
1633
1632
1631
1630
1629
1628
1627
1626
1625
1624
1623
1622
1621
1620
1619
1618
1617
1616
1615
1614
1613
1612
1611
1610
1609
1608
1607
1606
1605
1604
1603
1602
1601
1600
1599
1598
1597
1596
1595
1594
1593
1592
1591
1590
1589
1588
1587
1586
1585
1584
1583
1582
1581
1580
1579
1578
1577
1576
1575
1574
1573
1572
1571
1570
1569
1568
1567
1566
1565
1564
1563
1562
1561
1560
1559
1558
1557
1556
1555
1554
1553
1552
1551
1550
1549
1548
1547
1546
1545
1544
1543
1542
1541
1540
1539
1538
1537
1536
1535
1534
1533
1532
1531
1530
1529
1528
1527
1526
1525
1524
1523
1522
1521
1520
1519
1518
1517
1516
1515
1514
1513
1512
1511
1510
1509
1508
1507
1506
1505
1504
1503
1502
1501
1500
1499
1498
1497
1496
1495
1494
1493
1492
1491
1490
1489
1488
1487
1486
1485
1484
1483
1482
1481
1480
1479
1478
1477
1476
1475
1474
1473
1472
1471
1470
1469
1468
1467
1466
1465
1464
1463
1462
1461
1460
1459
1458
1457
1456
1455
1454
1453
1452
1451
1450
1449
1448
1447
1446
1445
1444
1443
1442
1441
1440
1439
1438
1437
1436
1435
1434
1433
1432
1431
1430
1429
1428
1427
1426
1425
1424
1423
1422
1421
1420
1419
1418
1417
1416
1415
1414
1413
1412
1411
1410
1409
1408
1407
1406
1405
1404
1403
1402
1401
1400
1399
1398
1397
1396
1395
1394
1393
1392
1391
1390
1389
1388
1387
1386
1385
1384
1383
1382
1381
1380
1379
1378
1377
1376
1375
1374
1373
1372
1371
1370
1369
1368
1367
1366
1365
1364
1363
1362
1361
1360
1359
1358
1357
1356
1355
1354
1353
1352
1351
1350
1349
1348
1347
1346
1345
1344
1343
1342
1341
1340
1339
1338
1337
1336
1335
1334
1333
1332
1331
1330
1329
1328
1327
1326
1325
1324
1323
1322
1321
1320
1319
1318
1317
1316
1315
1314
1313
1312
1311
1310
1309
1308
1307
1306
1305
1304
1303
1302
1301
1300
1299
1298
1297
1296
1295
1294
1293
1292
1291
1290
1289
1288
1287
1286
1285
1284
1283
1282
1281
1280
1279
1278
1277
1276
1275
1274
1273
1272
1271
1270
1269
1268
1267
1266
1265
1264
1263
1262
1261
1260
1259
1258
1257
1256
1255
1254
1253
1252
1251
1250
1249
1248
1247
1246
1245
1244
1243
1242
1241
1240
1239
1238
1237
1236
1235
1234
1233
1232
1231
1230
1229
1228
1227
1226
1225
1224
1223
1222
1221
1220
1219
1218
1217
1216
1215
1214
1213
1212
1211
1210
1209
1208
1207
1206
1205
1204
1203
1202
1201
1200
1199
1198
1197
1196
1195
1194
1193
1192
1191
1190
1189
1188
1187
1186
1185
1184
1183
1182
1181
1180
1179
1178
1177
1176
1175
1174
1173
1172
1171
1170
1169
1168
1167
1166
1165
1164
1163
1162
1161
1160
1159
1158
1157
1156
1155
1154
1153
1152
1151
1150
1149
1148
1147
1146
1145
1144
1143
1142
1141
1140
1139
1138
1137
1136
1135
1134
1133
1132
1131
1130
1129
1128
1127
1126
1125
1124
1123
1122
1121
1120
1119
1118
1117
1116
1115
1114
1113
1112
1111
1110
1109
1108
1107
1106
1105
1104
1103
1102
1101
1100
1099
1098
1097
1096
1095
1094
1093
1092
1091
1090
1089
1088
1087
1086
1085
1084
1083
1082
1081
1080
1079
1078
1077
1076
1075
1074
1073
1072
1071
1070
1069
1068
1067
1066
1065
1064
1063
1062
1061
1060
1059
1058
1057
1056
1055
1054
1053
1052
1051
1050
1049
1048
1047
1046
1045
1044
1043
1042
1041
1040
1039
1038
1037
1036
1035
1034
1033
1032
1031
1030
1029
1028
1027
1026
1025
1024
1023
1022
1021
1020
1019
1018
1017
1016
1015
1014
1013
1012
1011
1010
1009
1008
1007
1006
1005
1004
1003
1002
1001
1000
999
998
997
996
995
994
993
992
991
990
989
988
987
986
985
984
983
982
981
980
979
978
977
976
975
974
973
972
971
970
969
968
967
966
965
964
963
962
961
960
959
958
957
956
955
954
953
952
951
950
949
948
947
946
945
944
943
942
941
940
939
938
937
936
935
934
933
932
931
930
929
928
927
926
925
924
923
922
921
920
919
918
917
916
915
914
913
912
911
910
909
908
907
906
905
904
903
902
901
900
899
898
897
896
895
894
893
892
891
890
889
888
887
886
885
884
883
882
881
880
879
878
877
876
875
874
873
872
871
870
869
868
867
866
865
864
863
862
861
860
859
858
857
856
855
854
853
852
851
850
849
848
847
846
845
844
843
842
841
840
839
838
837
836
835
834
833
832
831
830
829
828
827
826
825
824
823
822
821
820
819
818
817
816
815
814
813
812
811
810
809
808
807
806
805
804
803

הנירולוג הציץ, הוקסם ונרתם

האם עלון שבת צנוע מסוגל לשנות את עולמו הפנימי של האדם? הד"ר יקיר קאופמן, מומחה לנירולוגיה גריאטרית, מספר על המהפך שחל בחייו

רוב השבוע הוא מתרוצץ בין מסדרונות משרד הבריאות למחלקות ניירולוגיות ומטפל בחולים. בימי שישי הוא נראה אדם אחר. הד"ר יקיר קאופמן ממחר מבית כנסת אחד למשנהו בשכונת קטמון בירושלים. ידיו עמוסות בגיליונות 'שיחת השבוע' טריים. עכשיו הרופא המכובד הוא מפיץ נלהב של העלון השבועי.

"אני מחלק בערך בעשרים מקומות", הוא אומר. לא פוסח גם על מקוואות ונקודות מרכזיות נוספות, ובסך הכול מפיץ בשכונה הירושלמית מאות עלונים.

אז מה סוד החיבור בין הנירולוג המכובד לבין עלון השבת?

מסע חיפושים

יקיר קאופמן, 60, נולד להורים שורדי השואה, שעלו ארצה בילדותם. כשהיה בן שלוש היגרה המשפחה לקנדה, ובהמשך חזרה ארצה, התיישבה בחיפה, ויקיר נשלח ללמוד בבית הספר הריאלי בעיר. "סבא וסבתא, הורי אימי שתחיה, היו דתיים", הוא מספר. "ואולם הוריי סברו שכדי לשרוד בארץ עליהם להיות חברי ההסתדרות ובעלי 'פנקס אדום', ונאלצו לשלוח אותי לבית ספר ממלכתי".

אחרי התיכון התקבל לקורס חובלים, ובהמשך שירת בפלוגת 'עורב' של הצנחנים. "התגייסתי כמה חודשים לפני פרוץ מלחמת לבנון הראשונה, ואת שנותיי בצבא ביליתי בלבנון. מפקד הצוות שלי היה יאיר גולן".

לצבא יחזור לפרקים, בעת שייקרא למילואים, כמו למשל בשבעים הימים שבהם גויס במלחמת חרבות ברזל לשמש קצין חי"ר וקצין רפואה, ואולם בתום ארבע שנים בצבא ארו תיק ויצא לחפש את עצמו בדרום אמריקה.

קול ברור וצלול

הטיול לחצי הדרומי של אמריקה היה משולב במסע של חיפוש פנימי מעמיק. "מטבעי אני אדם שתמיד מחפש משמעות", הוא משתף. "תמיד העסיקו אותי שאלות קיומיות, מה אני עושה בעולם ומדוע, וזה גרר אותי להתעניינות בכל מיני פילוסופיות חיים".

הוא זוכר את עצמו יושב באחד החופים המדהימים בצפון ברזיל, מביט מינה

כליך מאירה, וניכרים דברי אמת. חשבתי לעצמי, וואו! אני חייב לדעת מי עומד מאחורי ההבנה המקיפה והעמוקה הזאת. כך הגעתי לרבי".

"אתם האורחים שלנו"

באמצע המסע האישי, בסוף שנות ה-90, יצא קאופמן להולנד, להשתתף בכינוס מדעי בתחום התמחותו. הוא הגיע לאוניברסיטה הגדולה בעיר אונטרקט, עם חבר שומר מצוות, כשבאמתחתם כמה קופסאות שימורים ומזון יבש לשבת. במדריך הטלפונים המקומי מצאו את כתובתו של שליח חב"ד, הרב היינץ.

"נסענו לקצה השני של העיר, דפקנו בדלת ביתו של הרב, ואמרנו שבאנו לקנות אוכל לשבת. 'מה פתאום!', מחה הרב, 'אתם האורחים שלנו כל השבת'. חזרנו אליו עם המזוודות, והתגלה לפניי עולם מדהים שלא הכרתי – יהודים שומרי תורה ומצוות בתוך ים ענק של לא־יהודים, בעיר נוצרית מובהקת, שגם ספוגה בדם יהודי בשואה. התפעמתי, אמרתי לעצמי – אני חייב לחקור את התופעה המדהימה הזאת. נודע לי שהרב היינץ נוסע כל יום שעתיים ברכבת לאמסטרדם עם ילדיו, כדי שילמדו במוסדות חינוך יהודיים, ובמקום לרטון הוא מלא שמחה.

"השבת הייתה נפלאה ומרוממת. זו הייתה חוויה מטלטלת ומרגשת. מי הגנרטור של הדבר המדהים הזה? חקרתי על עולם השלוחים של הרבי, וזה התחבר לי פתאום לכל מה שקראתי ב'שיחת השבוע'. לנגד עיניי הרעיונות קרמו עור וגידים במציאות".

חלוקה כמחויבות אישית

מסעו של הד"ר קאופמן היה איטי, שקול והדרגתי. "עד היום אני עדיין בתהליך", הוא צוחק, "כל בעל תשובה נמצא בתהליך, והלוואי שגם מי שנולד לתוך אורח החיים הדתי יבין שעליו להיות בתהליך של התקדמות מתמדת".

בחלוקת העלונים השבועית הוא רואה סוג של מחויבות אישית. "השינוי שעברתי נתן לי כל־כך הרבה תקווה, בוודאי בעשורים האחרונים במדינה, שהיו רוויי תהפוכות, ואני מרגיש חובה להפיץ לאחרים את מה שקירב אותי".

קהל ה'מנויים' שלו מצפה לגיליון בשקיקה. "העלון פשוט נחטף כמו לחמניות. יש אדם שלוקח כמות מכובדת של עלונים ומחלק אותם במשורה, ויש ממש תחרות על כל עותק. העלון מביא את העומק של הרבי, וזה מצטבר משבוע לשבוע עד שהקורא מקבל תמונה מקיפה של צורת החשיבה הזאת. המונים מתקרבים דרך העלון ללימוד תורת החסידות".

"אבי אמר לי: קרא, זה יעניין אותך"

עלון 'שיחת השבוע' שהגיע הביתה בדואר גרם למשפחה שלמה לשמור שבת ולהתקרב לעולם היהדות

הכירו את משפחת שטיינר: ההורים מרדכי, מהנדס בנייה, וקליר רס"ן בצה"ל, מפקדת מעבדה דחופה ברמב"ם. הבנים ערן איש הייטק, אסף מהנדס איכות, תמיר מוזיקאי ורב גן, רועי ד"ר לפיזיקה גרעינית.

לפני כשנה, בשבת של מרצי 'מחנה משותף', ניגש תמיר אל עורך 'שיחת השבוע' ואמר לו: "דע שכל המשפחה שלי נעשתה שומרת מצוות בזכות העלון שלכם". זה היה מפתיע ומחמם לב. לקראת גיליון ה-2000 חזרנו אל תמיר, לשמוע את הסיפור המלא.

המליץ לי אבי לקרוא אותו. הוא אמר לי: קרא, זה יעניין אותך. יש פה דברים יפים". תמיר מספר שאביו שומר את כל העלונים, עד עצם היום הזה. העלון הראשון שקיבלו היה גיליון 277, שהופיע לקראת חג הפסח תשנ"ב (1992).

"התחלתי לקרוא את העלון בערך בתקופת הבר־מצווה שלי. היה לי רב שלימד אותי לבר־מצווה, איש צדיק ממש. מאוד התחברתי ליהדות. רציתי יהדות, אבל לא נפגשתי עם התכנים שלה. כשהתחלתי לקרוא את 'שיחת השבוע' זה מאוד עניין אותי. העלון היה משהו מאוד מתוק ויפה, שפתח את הלב להתחבר ליהדות.

תמיד היה אז בן 13, אסף בן 17, ערן בן 21, ורועי בן 9. "דבר הוביל לדבר. העלון היה מגיע אלינו בכל שבוע, דבר לכאורה קטן, עלון בסך הכול, אך הכניס תבלין מיוחד לתוך החיים שלנו".

בשלב מסוים החליטו תמיר ואסף להתחיל לשמור שבת. "אחרינו בא האח הקטן, אחר־כך האח הגדול, ובעקבות הילדים באו ההורים. אבי תמך מאוד במהלך שלנו, אבל הוא עצמו כאילו חיכה לנו ואז הצטרף. כיום אבי ברוך השם

בשלב מסוים החליטו תמיר ואסף להתחיל לשמור שבת. "אחרינו בא האח הקטן, אחר־כך האח הגדול, ובעקבות הילדים באו ההורים"

שבט אחים. משמאל לימין: האב מרדכי, ערן, אסף, תמיר ורועי

גדלנו בקריית אתא", מספר תמיר. "היינו משפחה מסורתית. בשלב מסוים, כשהייתי בן שנתיים, אבי התחיל להניח תפילין ולעשות קידוש בשבת, וזהו".

בעקבות תרומה שתרם לבית חב"ד בעיר התחיל השליח הרב חיים־שלמה דיסקין, וכיום גם רב העיר, לשלוח למשפחת שטיינר בדואר את 'שיחת השבוע'. תמיר אומר: "לא היינו הולכים לבית הכנסת, ולכן לא הכרנו את העלון. אבל כשהעלון התחיל להגיע אלינו,

הגמ"ח המרכזי
השעי"גמ"ח לבית ישראל (ע"ר)
בברכתם ובעידודם של גדולי ישראל שליט"א

גם
כשהילדים
גדולים
זו התוכנית!

חדש:
אפשרות לצירוף ילדים גדולים
עד גיל 16 לתוכניות הגמ"ח

ככה מחתנים היום את כל הילדים:

מצרכים

ילדים עד גיל 16

מקבלים

הלוואת חתונה עד 320,000
וזכאות למענק עד 53,680

נהנים

מחתונה רגועה ושמחה,
עם מימון מלא

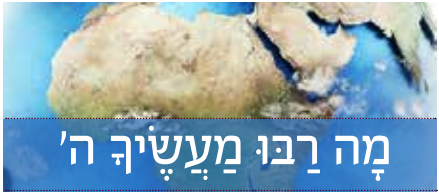
8215*

או אצל
הנציגים ברחבי
הארץ ובעמדות
נדרים פלוס

בזאת נדחי הפוסקים
ניתן להפקיד מכספי
מעשר לכתחילה

מה רבו מעשיך ה'

פנינה אמתית

ראיתם פעם שרשרת פנינים אמיתיות? הן מרהיבות ונוצצות בברק מיוחד. אבל שלא כאבני חן אחרות, שמקורן במעמקי האדמה, הפנינה נוצרת בתוך צדפות החיות בים. ומה שמפתיע במיוחד – הפנינה נוצרת בכלל ב...טעות!

על קרקעית הים נחה צדפה. יש המון סוגים של צדפות. המשתף לכלן שהן מוגנות בקונכייה שטוחה, בעלת שני חלקים, שיודעים להפתח ולהסגר.

לפעמים מצליח להסתנן חלקיק זעיר אל תוך הקונכייה, והוא נתקע בין גוף הצדפה לבין הקונכייה שלה. הצדפה איננה יכולה לשלף החוצה את הפולש החצפון, והיא מחליטה לטפל בו בדרך אחרת.

הצדפה מתחילה ליצר שכבות של חמר סביב הפולש הזר. היא מורחת עליו שכבה אחת דקיקה, ועוד אחת, ועוד אחת, וכך נוצרת פנינה. הפנינה מרכבת מאלפי שכבות שעוטפות את האורח הבלתי־קרא. הנצרות השכבות נמשכת שנים רבות. הן דקות ביותר, ולמעשה חצי שקופות.

בסוף מתקבלת פנינה – פדור עגלגל ומבריק. היא מבהיקה ונוצצת במיוחד, בגלל הדרך שבה האור מתפזר דרך השכבות הדקיקות.

מחירה של הפנינה משתנה על־פי גודלה, צורתה, בהירותה, צבעה ומין הצדפה שממנו נלקחה. הפנינה המפרסמת ביותר בעולם שוכנת במוזאון הבריטי. משקלה 90 גרם והקפה כ-8 סנטימטרים.

בעבר העלו הפנינים ממצמקי הים על־ידי בעלי מקצוע מיוחדים, 'שולי פנינים'. אלה היו צוללנים בעלי יכולת לעצור את הנשימה לדקות ארוכות. הם היו יורדים למצמקים, מחפשים את הפנינים היקרות וממיהרים לעלות עם השלל. זה היה מקצוע מסכן מאוד. בימינו פתחו דרכים לגדל צדפות פנינים בחוות מיוחדות.

תקציר: למרבה ההפתעה, צוחקו הפרוע של הכליף גורם לעצם הדג שהיתה תקועה עמק בגרונו להתעופף באחת החוצה. חזיו של הכליף נצלנו

המשך יבוא

הלכה בשבוע

באמצע משחק פדור פתח מוני בקבוק מים, ברח 'שהכל נהיה בדברו', ובטרם שתה מהמים ראה הזדמנות פז וצעק: 'ורק אלי את הפדור!'. אופס! עליו לברך שנית. צריך לשתות מיד אחרי הברכה (או לאכל בברכה על מזון).

תקציר: לא לחנם הרימו אלמונים בלילה את רכבו של מר אמנון; הם מבקשים את נפשו של הבלש. מר אמנון נכנס למשרד המוסף, וצ'יקו – אל מתחת לרכב...

גלגל החוזר...

האוטו טפס בכבדות אל פנים המוסף, נוטה מספיק כדי לבצע החלפת גלגלים זריזה בידי האמונות של צ'יקו, שהתגלה כמוסכניק מבטיח. שניה לפני שיצאו רחמים המוסכניק ומר אמנון מן המשרד, כבר סלקו הכלים מתחת האוטו; הלבבורגני נחה לתפארה במקומה בדיוק כמו לפני חמש דקות, בהבדל אחד: גלגל אחד מתוך ארבעת גלגליה שב והיה – הגלגל המפנצ'ר! את הגלגל החדש הספקתי להחביא היטב בתוך בגדו של אוטו ישן שהמתין בצד לפרוק...

מר אמנון פנה אלינו ואמר: 'זכרו: אף מלה מקל מה שראיתם ושמעתם כאן! אם אצטרף את עזרתכם אפנה לצ'יקו. בסדר? ו...אולי אתם רוצים טרמפ?', שאל אותנו הבלש החביב מבעד לחלון המכונית. רחמים החור שם את ידו על לוח לבו. 'מר אמנון! אתה מפיר אותי כאדם ישר. אני מבטיח לך בהן צדקי שבמו ידי החלפתי לך את שני הגלגלים! אני בטוח בזה באלף אחוזים! אין לי משג איך הגלגל הזה חזר למקומו! אלא אם כן, התרגש פתאום רחמים, 'אני יודע! בטח המגנולים האלה עשו את זה, בטוח! אחרת מי זה יכול להיות'.

זו היתה באמת השערה הגיונית, ואנו הסכמנו אתו לחלוטין. 'טוב, לא חשוב', סכם אמנון את הארועים. 'בוא תחליף לי עכשיו מחדש את הגלגל הישן בגלגל החדש וזהו. העקר שנצא מכאן היום עם שני גלגלים תקינים ושלמים', הוא היה נראה פתאום צוף ולחוצץ. יותר מדי דברים לא הסתדרו לו היום. הצטערתי שוב על הצפוי בשניות הקרובות...

'אני לא מוצא את הגלגל החדש', העז סוף סוף רחמים המסכן לחלש, בתם דקות ארוכות של חפזים. אני רעדתי מחשש לתגובתו של מר אמנון. הוא נעץ מבט ממשך בתקרה ואחר־כך אמר: 'טוב, די ברור שאותו גורם שהחזיר את הגלגל הישן למקומו, טרח להעלים את החדש. אין לך במקרה אחד נוסף, אה?'.

'לא, אני מצטער!', השיב רחמים. 'אמרתי לך, זה רק בהזמנה. אני מזמין לך עכשיו וזה יהיה פאן מחר. בסדר? אאלץ להשאיר את האוטו אצלי ללילה אחד נוסף. אין ברירה!'.

המשך יבוא

תוך כמה שניות הגבהה הלבבורגני מן הקרקע, מספיק כדי לבצע החלפת גלגלים זריזה בידי האמונות של צ'יקו, שהתגלה כמוסכניק מבטיח. שניה לפני שיצאו רחמים המוסכניק ומר אמנון מן המשרד, כבר סלקו הכלים מתחת האוטו; הלבבורגני נחה לתפארה במקומה בדיוק כמו לפני חמש דקות, בהבדל אחד: גלגל אחד מתוך ארבעת גלגליה שב והיה – הגלגל המפנצ'ר! את הגלגל החדש הספקתי להחביא היטב בתוך בגדו של אוטו ישן שהמתין בצד לפרוק...

מר אמנון פנה אלינו ואמר: 'זכרו: אף מלה מקל מה שראיתם ושמעתם כאן! אם אצטרף את עזרתכם אפנה לצ'יקו. בסדר? ו...אולי אתם רוצים טרמפ?', שאל אותנו הבלש החביב מבעד לחלון המכונית.

התפעלתי. למרות האיום המפחיד המרחף מעל לראשו הוא לא שוכח להיות נחמד. 'לא, תודה!', מהרנו להגיב, 'אנחנו כאן עם אופנים. בהצלחה!'.

האוטו היקרתי החליק החוצה והמוסכניק פנה לאחוריו ושתחר אנחת רוחה. 'ברוך שפטרני!', אמר בהקלה גדולה. אנחנו, שהבטנו אחרי המכונית שיצאה לדרך בהצלחה ברוחה, הצטערנו על ששמחתו תהיה קצרת מועד...

*

התמהמהנו בכונה עוד דקה־שתים עד שקול המנוע המפר שב ועלה באזנונו. הבטנו לאחור, עוטים על פנינו את ארשת ההפתעה האמתית, שנחתה על ראשו של המוסכניק.

פרשה מי יודע

מזל טוב ותביאי קרבו!

שאלה: בפרשת השבוע נכתב, שילדת צריכה להביא שני קרבות: קרבן חטאת וקרבו עולה. כך התורה אומרת: 'ובמלאות ימי טהרה לבן או לבת, תביא כבש בן שנתו לעלה וכן יונה או תר לחטאת'.

אבל רגע, הלא קרבן חטאת מביא מי שעבר עברה ורוצה לכפר על חטאו. איזה חטא חטא היולדת, שהיא צריכה להביא קרבן חטאת?

תשובה: רבי שמעון ברייחאי מסביר שהלדה כרוכה בכאב ובצער ליולדת, ולפעמים מרב שכואב לה, היא נשבעת ונודרת שלא תלד עוד ילדים. ואולם אחרי הלדה, כשהיא מחפזת את התינוק המתוק שנולד לה, היא מתחרטת ורוצה שיהיו לה עוד ילדים. על הפרת הנדר היא צריכה להביא קרבן.

שאלה: ולמה היולדת צריכה להביא קרבן עולה?

תשובה: רבי יצחק אברבנאל מסביר שקרבן העולה בא לבטא התקרבות לקדוש־ברוך־הוא ומתן תודה לו על שנתן לה ללד והציל אותה בלדה מסכוכים ומסכנות שונות.

שאלה: בהמשך הפרשה, מדבר על טהרה מצרעת הבית, ושם נאמר: 'וכפר על הבית וטהר'. מדוע צריך לכפר על בית שיש בו נגע צרעת, וכי הבית חטא?

תשובה: הרבי מלויבאוויטש מסביר, שכאשר בני ישראל נכנסו לארץ, הם מצאו שם בתיים שבנו האמורים שגרו בהם. האמורים היו עובדי אלילים, והם הסתירו בתוך קירות הבתים את הפסלים שלהם. לכן הבית של הגוי היה צריך 'לטהר', ולהפך מבית של עבודה זרה – לבית של יהודי, בית של קדשה (תורת מנחם, כרך עב, עמ' 71).

חיים יהודיים

מנחם כהן

ריאיון פעם ב-2000 גיליונות

עורך 'שיחת השבוע' מספר איך
נולד העלון, אל מי הוא פונה,
כמה שעות הוא משקיע בו בכל
שבוע ואיזה טור ראשי לא כתב

הרב מנחם ברוד, 65, נולד בריגה, לטביה, במשפחה חב"דית, שעלתה ארצה בשנת תשכ"ה (1965). למד בישיבות חב"ד, וכבר שם נתגלה כישרון הכתיבה שלו. כרבים מחבריו חלם לצאת לשליחות, אבל הבין ששליחותו היא בכתיבת ועריכת פרסומים במרכז הארצי של השלוחים בארץ – צעירי אגודת חב"ד.

איך הכול התחיל?

לפני כארבעים שנה התחלתי לשמש עורך הפרסומים בצעירי אגודת חב"ד, וראינו עד כמה קשה להבקיע את חומת התקשורת, שהציגה בכללות גישה עוינת לערכי יהדות ולאורח החיים היהודי. באותם ימים החלה מתקפה עזה על החוזרים בתשובה, והתקשורת הציגה אותם בצבע אחיד – אנשים שהפסיקו לעבוד, התנתקו מהמשפחה וכדומה.

ואיך 'שיחת השבוע' פותח בעיה זו?

חשבנו שצריך ליצור כלי תקשורת המונים, שבאמצעותו יהיה אפשר להביא תכנים נכונים לציבור, שיוכלו לאזן את העיוותים שהתקשורת יוצרת.

תמהיל שקלע למטרה

קהל בתי הכנסת זקוק לזה?

ועוד איך! ראשית, קהל בתי הכנסת אינו מורכב מחרדים ודתיים בלבד. יש המוני יהודים שאינם מוגדרים דתיים, אבל בליל שבת חובשים כיפה על ראשם ובאים לבית הכנסת. הם צורכים כל השבוע את התקשורת הרגילה, ובשבת זו ההזדמנות שלנו לתת להם חומר קריאה שיציג תמונה אחרת. וגם שומרי מצוות זקוקים לחיזוק.

"להביא תכנים נכונים לציבור". הרב ברוד

למעשה יצרתם מתכונת של עלון שלא הייתה קודם לכן.

כמה שנים קודם לכן החל להופיע עלון 'שבת בשבתו', בעריכת ידידי היקר, חוקר החסידות, הד"ר יצחק אלפסי. אבל הוא התרכז בפרשת השבוע וכדומה. אנחנו רצינו לדבר אל כל חלקי הציבור, וגם להציג עמדות בסוגיות שעל הפרק, ולכן בנינו מתכונת שיש בה מגוון מדורים, שרובם ככולם הולכים איתנו עד היום. ובאמת ראינו שהתמהיל הזה קלע למטרה, וכל אחד ואחת מוצאים בעלון את מה שמעניין אותם.

מדוע באמת כמעט לא שינייתם את המתכונת במרוצת השנים?

יש אמרה עממית: מכשיר שעובד, אל תתקן אותו. לכולנו יש רצון לשנות, להתחדש, אבל כאן נוצר חיבור מאוד עמוק של הציבור למדורים שכל אחד אוהב. ראינו שקשה מאוד לוותר על מדורים מסוימים ולהחליפם באחרים. לכן השינויים שעשינו היו מינוריים בלבד. לפני כשלוש שנים התרחבנו לשמונה עמודים, ואז הוספנו מדור ילדים ועוד מדורים חדשים.

איך הגיב הרבי על הוצאת העלון?

כל פרסום של צעירי חב"ד נשלח לרבי, ומובן שגם 'שיחת השבוע' היה נשלח אליו מייד עם הופעתו. קיבלנו את ברכתיו הקדושות, והיו מקרים שהרבי גם העיר על דברים מסוימים.

בעלון באה לידי ביטוי קריאת הרבי בדבר הגאולה?

ברור. העלון פעל רבות להחדרת תודעת הגאולה ולהסברת משמעותה. בשלב מסוים התחלנו לכתוב מדור מיוחד, שליפט והגיש את סוגיות הגאולה בשפה שווה לכל נפש. מהטורים האלה נולד במרוצת השנים הספר 'ימות המשיח', שנדפס במהדורות רבות, בעשרות אלפי עותקים.

אתה כתבת את כל המאמרים בעמוד הראשון?

חוץ מאחד. את המאמר בגיליון שאחרי ג' בתמוז תשנ"ד לא היו לי כוחות נפש לכתוב. כתב אותו מורי ורבי בענייני כתיבה ועריכה, הרב טוביה בלוי, והוא נשא את הכותרת 'ממשיכים'.

מה התגובה הכי נפוצה שאתה שומע?

שאנחנו כותבים את מה שהאנשים חושבים בליבם. לא אחת אנשים מרגישים משהו, ואין להם כל-כך מילים לבטא את תחושותיהם. חשוב מאוד לתת להם מילים שביעו בלשון ברורה ובהירה את אמונתם והכרתם, ואנחנו משתדלים לעשות זאת.

ומה התגובה שמרגיזה אותך?

כשמישהו שואל אם קראתי מדור כזה או אחר בעלון. עורך זה לא מישור שיושב למעלה והדברים נכנסים לעלון מאליהם. ברור שאני חייב לקרוא ולערוך כל מילה שמופיעה אצלנו.

הקוראים מרגישים

באמת, כמה זמן לוקח לך לערוך את העלון השבועי?

לפחות יום וחצי. זו עבודה שדורשת שעות רבות, כדי שהקורא יקבל טקסט רהוט, קולח, מדויק, ונראה לי שהקוראים מרגישים את ההשקעה שלנו.

מה אתה מאחל לעלון בחגיגת ה-2000?

שיוסיף לצאת לאור בקביעות, יגיע לקהלים נוספים, יכוון לאמת, ישמור על שפה מכובדת ועל רוח של אהבת ישראל, ושיזכה לבשר בקרוב על ביאת משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלמה.

הרשת המשתלמת בישראל עם

כשרויות מהזדירות

מחסני השוק
מבצעים בכל מוצרי

הרשת המשתלמת בישראל עם

מחסני השוק
מבצעים בכל מוצרי